

2 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2006 - ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΤΩΝ ΥΓΡΟΤΟΠΙΩΝ

Στη χώρα μας υπάρχουν ακόμη 400 περίπου μικροί και μεγάλοι υγρότοποι, δηλαδή, λίμνες, ποταμοί, έλη, δέλτα ποταμών, παρόχθια δάση, αναβλύζουσες πηγές. Πλούσια είναι τα υλικά και άυλα αγαθά αυτών των υγροτόπων προς όλους τους Έλληνες και ιδίως εκείνους που ζουν κοντά στους υγροτόπους: πόσιμο και αρδευτικό νερό, μεγάλη ποικιλότητα ζώων και φυτών, τροφή για ανθρώπους και αγροτικά ζώα, ηπιότερο κλίμα, εξαίσινα τοπία, ευκαιρίες για ανάπτυξη του τουρισμού. Στους υγροτόπους γράφηκαν σπουδαία κεφάλαια της ιστορίας και του πολιτισμού μας. Όμως, το πλούσιο υγροτοπικό μας κεφάλαιο δεν μπορεί να διατηρηθεί χωρίς την αγάπη και τη φροντίδα μας. Μόνο όταν χρησιμοποιούμε τους υγροτόπους συνετά μπορούν αυτοί να μας δίνουν εσαεί τα αγαθά τους και να αποτελούν παράγοντα υλικού πλούτου και ανώτερης ποιότητας ζωής. Και βέβαια, συνετή χρήση των υγροτόπων μας δεν σημαίνει να τους ρυπαίνουμε με βοθρολύματα, δηλητήρια και σκουπίδια, να αντλούμε περισσότερο νερό από ό,τι πρέπει σκοτώνοντας τα ψάρια και διώχνοντας σπάνια είδη πουλιών, να τραυματίζουμε φυσικά υγροτοπικά τοπία στήνοντας δρόμους, οικισμούς και άλλες κατασκευές όπου δεν πρέπει, να υπερβόσκουμε τα υγρολίβαδα και να σκοτώνουμε αδιακρίτως κάθε άγριο ζώο είτε είναι θήραμα είτε όχι.

Δυστυχώς, παρόλες τις θετικές προσπάθειες της Ελληνικής Πολιτείας, επιστημονικών ιδρυμάτων και περιβαλλοντικών οργανώσεων, οι ασύνετες χρήσεις και μεταχειρίσεις πάρα πολλών υγροτόπων μας εξακολουθούν. Ας δούμε μερικά παραδείγματα: Δεκαπέντε χρόνια μετά την κοινωνική αναστάτωση που προκάλεσε η αυθαίρετη αποξήρανση των πηγών Αραβησσού ο μικρός υγρότοπος που απέμεινε είναι αφημένος ακόμη στην τύχη του. Η λίμνη Στυμφαλία καλεί απεγνωσμένα να της αφήσουν περισσότερο νερό ώστε να εξακολουθήσει να υπάρχει. Η λίμνη Βιστωνίδα απειλείται από αλάτωση και μείωση της αλιευτικής της αξίας εξαιτίας αλλοίωσης των

φυσικών εισροών γλυκού νερού. Συνεχίζονται οι καταπατήσεις δημοσίων εκτάσεων στο δέλτα του Πηνειού. Η λίμνη Κορώνεια περιμένει ακόμη τη σωτηρία της που είναι δύσκολο να έρθει όσα επιπλέον χρήματα και αν ξοδευτούν για μελέτες και μεγάλες κατασκευές αποκατάστασης, γιατί πετυχημένη αποκατάσταση είναι αδύνατη χωρίς πρώτα από όλα να αναχαιτισθούν τα αίτια της καταστροφής. Τα παθήματα των υγροτόπων του Αμβρακικού κόλπου παραμένουν χωρίς γενναία αντιμετώπιση. Απλός λόγος αλλά όχι πράξη είναι οι συνετές γεωργικές πρακτικές που θα μείωναν τη ρύπανση λιμνών και ποταμών. Απομακρυσμένοι και άσημοι νησιώτικοι υγρότοποι είναι εύκολη λεία μερικών τουριστικών εγκαταστάσεων.

Η ασύνετη συμπεριφορά απέναντι στους υγρότοπους οδηγεί σε φτωχότερο εισόδημα και φτωχότερη ποιότητα ζωής. Αποξηράναμε το 1960 τη λίμνη Κάρλα, την πανάρχαιη Βοιβηίδα, και γίναμε φτωχότεροι σε πηγές νερού, σε κλίμα, σε τοπίο, σε ψάρια, σε σοδειές. Σήμερα ξοδεύουμε τεράστια ποσά για να την αναστήσουμε και να ανακτήσουμε ένα μέρος από τα πλούτη που χάσαμε.

Παραδείγματα σαν την Αραβησό, τη Στυμφαλία, τη Βιστωνίδα, τον Πηνειό, την Κορώνεια, την Κάρλα αφθονούν στην Ελλάδα και σε πολλές άλλες χώρες του κόσμου, ιδίως της Αφρικής. Από την Αφρική, τη φτωχότερη ήπειρο, έστειλε το Νοέμβριο του 2005 η Διεθνής Διάσκεψη των 1.000 περίπου εκπροσώπων από τα 150 κράτη, που έχουν υπογράψει τη Σύμβαση Ραμσάρ για τους Υγροτόπους, το ακόλουθο μήνυμα προς τους πολίτες όλης της υδρογείου: *«Προστατέψτε τους υγροτόπους από κάθε κακομεταχείριση. Υγιείς υγρότοποι είναι σύμμαχοι κάθε προσπάθειας για την καταπολέμηση της φτώχειας».*

Το Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων-Υγροτόπων, επιστημονικός σύμβουλος της Ελληνικής Πολιτείας, αναμεταδίδει το μήνυμα της Διεθνούς Διάσκεψης για τους Υγροτόπους με την ευκαιρία της 2ας Φεβρουαρίου, Παγκόσμιας Ημέρας Υγροτόπων και προτρέπει τους Έλληνες πολίτες σε εγρήγορση ενάντια σε κάθε ασύνετη ενέργεια που θέτει σε κίνδυνο τον ανεκτίμητο υγροτοπικό μας πλούτο.